

Pareltjes

infoblad van het Foto- en Documentatiecentrum Rossum
(onder auspiciën van de Dorpsraad van Rossum)
pareltjesrossum@gmail.com

nummer 16, juni 2022

de gemeenteraad van Rossum bijeen op 18 Julij 1810

Vier jaar lang, van 1806 tot begin 1810, is Nederland een Koninkrijk met de broer van Napoleon Bonaparte, koning Lodewijk Napoleon Bonaparte, aan het hoofd. De naam van ons land is dan Koninkrijk Holland. Maar Napoleon, die zich in Parijs als keizer liet kronen, heeft grootse plannen. Hij trekt ten strijde tegen Rusland. Daarvoor is echter veel geld en een groot leger nodig. Een deel van de kosten van die operatie zou moeten worden opgebracht door het door de Franse keizer bezette Nederland. Ons land zou tevens een groot aantal soldaten moeten leveren. Eerder werden oorlogen gevoerd met huurlingen, die van heinde en ver werden

geronseld, zoals uit Schotland. Om in de Franse tijd aan voldoende soldaten te kunnen komen, werd de militaire dienstplicht ingevoerd. En om dit alles mogelijk te maken, wordt Nederland op 9 juli 1810 bovendien ingelijfd bij Frankrijk. Het Koninkrijk Holland houdt dan op te bestaan. De inlijving bij Frankrijk zorgt voor een groot aantal nieuwe wetten, onder meer op bestuurlijk gebied. De nieuwe gemeenteraad van Rossum komt op 18 juli 1810 bijeen. Men begint als het ware met een schone lei. De Notulen van deze gemeenteraad laat dit zien met een 'Voor Berigt', waarin het volgende te lezen valt:

Vooraf dient geweten te worden dat in den maand februari 1810 een gedeelte van het Koninkrijk Holland is bezet geworden met Fransche Keizerlijke troepen. Waarop gevolgt is dat deze van dat zelve Jaar door Zijne Majesteijt den Keijser den Fransche Koning van Holland datzelfde gedeelte van Holland waaronder Z Bommel en de gehelen Bommelerwaard mede begrepen was, verklaard werd te zijn een onafscheijdbaar gedeelte van het Fransche KeijserRijk. Waarop mede gevolgt is dat dan den Regeringen in de aan Frankrijk ingelijfde landen opnieuw na de Fransche wijze georganiseert zijn. Dien ten gevolge zijn de dorpen van Hurwenen en Rossum tot een gemeente gemaakt, behoorende onder het département des Bouches du Rhine, zijnde den Perfect van het zelve departement Den Heer Prefect de Beaumont, Rijks baron, Ridder van het Legioen van Eer. Die op den 18 Julij heeft aangesteld tot Maire van de gemeente van Hurwenen en Rossum Christyaan van Veltdriel, en als zijn adjumet Pieter Verschuuren.

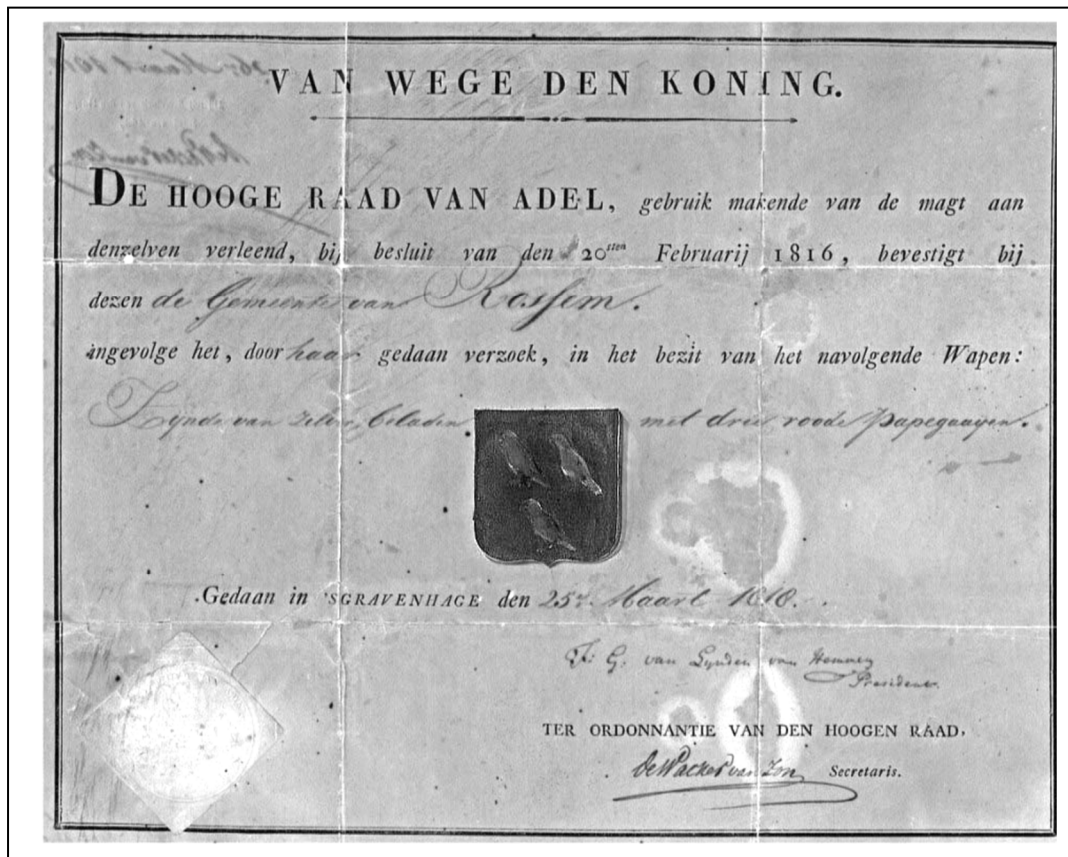
De bestuursstructuur in ons land wordt, met andere woorden, gekopieerd van het Franse bestuur. De Bommelerwaard wordt onderdeel van het departement Monden van de Rijn, dat de provincie Brabant en het zuidelijk deel van de provincie Gelderland omvat. Als burgemeester ('maire') van de gemeente wordt Christiaan van Veltdriel, burger uit Hurwenen, benoemd, die deze functie tot 1818 vervult. Vervolgens worden er op 16 augustus van het jaar 1810 tien raadsleden

genoemd, 'door den Maire in Eed genomen en in hunne posten geïnstalleert'. Het zijn de burgers Hillebrand Verhoeks, Wouter van Hurwenen, Johannes Korstenbroek, Pieter Willemsen Huijsch, Meijndert van Bergen, Hillebrand van der Pol, Hermanus van Bergen, Hendrik van Thiel, Johannus van Oss en Rutger Hanegraaf.

In 1814, toen de gemeente Rossum nog was samengevoegd met de gemeente Hurwenen, had Rossum een gemeentewapen aangevraagd.

Dit werd op 20 februari 1816 toegekend door Koning, namens de Hoge Raad van Adel. Inmiddels was, na de val van Napoleon, het Koninkrijk der Nederlanden uitgeroepen, met

Koning Willem I aan het hoofd. In 1818 kreeg de gemeente Rossum bericht van dit besluit, 'vanwege de koning'. Van die tijd af kent de gemeente het ons bekende gemeentewapen.

Het document bevindt zich in het Regionaal Archief van het Rivierenland te Tiel. We zien - moeilijk zichtbaar - het bekende wapen van Rossum met de drie rode papegaaien op een zilverkleurig vlak.

Een bedelares in Rossum

De Tielsche Courant van 1904 meldt het volgende:

***Rossum, 29 Juli.** Een bedelares had gisteren bij een alleenstaand huis in het veld zeker de kans schoon gezien, uit een daarbij staand schuurtje een te drogen hangende deken te ontfreemden, welke zij weer bij een ander in deze gemeente, te gelde had gemaakt. Bij ontdekking van den diefstal werd de politie er terstond van in kennis gesteld, aan wie het gelukte ze te Kerk-Driel te arresteeren. Na den nacht in verzekerde bewaring te hebben doorgebracht, is ze hedenmorgen naar Tiel getransporteerd.

Zalmvisserij op de Waal

In het begin van de 20ste eeuw werd er op de Waal nog volop op zalm en steur gevist:

— Naar men schrijft, waren de uitkomsten der zalmvisserijen op de Waal en de Merwede in de laatste 8 dagen zeer bevredigend. In het traject van Tiel tot Woudrichem werden gevangen 33 zalmen, bij Gorinchem 65 en te Hardinxveld 25 stuks. Bovendien bemachtigden de visschers 10 steuren, die van f 30 tot f 126 per stuk opbrachten. De besomming aan andere rivieren poldervisch was weinig loonend. Zalm gold f 1,15—f 1,55 per 1/2 K G.

Alle Pareltjes worden gratis verspreid. Ze liggen voor u bij bakker Gremmee. Neem ze gerust mee als u bij de bakker komt. Maar als u geïnteresseerd bent in alle Pareltjes, kunt u ze ook per jaargang verkrijgen. Dat kost voor de eerste jaargang van 10 nummers € 2,00. Meld uw interesse op pareltjesrossum@gmail.com . U krijgt ze dan snel thuis bezorgd.

